

**Statistikdokumentation for
Underretninger om udsatte børn og unge 2020**

1 Indledning

Formålet med statistikken er at belyse underretninger om børn og unge i Danmark. Statistikken anvendes til politikforberedelse, i den offentlige debat og til forskning. Statistikken begyndte i 2015 i Ankestyrelsen og siden 2016 i Danmarks Statistik.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af underretninger om børn og unge under 18 år. Statistikken indeholder antal underretninger, barnets alder og køn, dato for underretningen, underretterens relation til barnet (hvem underretter), årsagen/baggrunden for underretningen (hvad underrettes der om) samt administrationskommune. Statistikken formidles i Statistikbanken og Nyt fra Danmarks Statistik.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Formålet med en underretning er, at gøre kommunen opmærksom på en bekymring omkring et barn på 0-17 år eller et ufødt barns trivsel eller udvikling. Alle borgere har pligt til at underrette kommunen ved bekymring eller mistanke om mistrivsel. Offentligt ansatte, der arbejder med børn og unge under 18, har siden 2010 haft skærpet underretningspligt (Serviceloven § 153). Kommunen skal ved modtagelse af en underretning tage stilling til, hvilke tiltag der skal tages på baggrund af underretningen, hvis nogen. Formålet med underretningen er hurtigst muligt at kunne sætte ind med støtte til barnet inden problemet vokser.

Statistikken blev første gang udgivet i 2015 og udgives årligt som tre statistikbanktabeller, et register til forsknings- og ministerieordningen og en Nyt fra Danmarks Statistik-artikel. Statistikbankstabellerne indeholder oplysninger om antallet af årlige underretninger, antallet af børn der underrettes og antallet af årsager til underretninger fordelt på kommuner, hvem der har foretaget underretningen og barnets alder og køn. Overordnet kan man sige, at de tre statistikbanktabeller besvarer spørgsmålene: Hvor mange underretninger? (UND1); Hvor mange børn? (UND2); Hvor mange årsager? (UND3). Registret indeholder samme oplysninger på individ-niveau. For underretninger om ufødte børn indgår oplysninger om den vordende mor i registret. Variable og værdisæt er beskrevet i [statistikdokumentationssystemet Times](#).

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Statistikken er fordelt på kommuner, køn, barnets alder (ultimo året), hvem der har underrettet, årsag til underretning samt antal underretninger pr. barn indenfor året. Læs mere om Danmarks Statistiks klassifikation [kommuner](#) (v1:2007-). Aldersintervallerne i statistikbanktabellerne for antallet af underretninger (UND1) og antal børn, der bliver underrettet om (UND2), anvender 1 års intervaller, mens tabellen med årsager (UND3) anvender 5 års intervaller.

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Handlekommune: Den kommune, der modtager underretningen og skal træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger, hvis nogen, der skal tages som opfølgning på underretningen. Også kaldt administrationskommune.

Underretning: En henvendelse til en kommune fra en privatperson eller fagprofessionel. Formålet med en underretning er, at gøre kommunen opmærksom på en bekymring omkring et barn på 0-17 år eller et ufødt barns trivsel eller udvikling.

2.5 Enheder

Underretninger.

2.6 Population

Alle underretninger om børn og unge under 18 år samt ufødte børn modtaget af kommuner i Danmark.

2.7 Geografisk dækning

Alle Danmarks kommuner (eksklusiv Grønland og Færøerne).

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra 2015 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Antal.

2.11 Referencetid

01.01.2020 til 31.12.2020.

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Data indsamles af Danmarks Statistik med hjemmel i §6 i Lov om Danmarks Statistik. Kommunerne registrerer underretninger efter §§ 152, 153 og 154 i Serviceloven. Indberetning og indsamling af data reguleres i Bekendtgørelse om dataindberetninger på socialområdet. Statistikken er ikke EU-reguleret.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er baseret på kommunernes administrative sagsbehandlersystemer. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med opgørelsen af denne statistik. Kommunerne oplever dog en arbejdsbyrde forbundet med den årlige validering af data.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på [emnesiden om underretninger](#) eller ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Kommunerne indberetter data om underretninger til Danmarks Statistik. Data modtages dagligt via system-til-system løsninger, indtastes via hjemmeside eller uploades via en FTP løsning. Data valideres årligt i samarbejde med kommunerne, der godkender egne indberetninger.

3.1 Kilder

Kommunerne indberetter underretninger om børn og unge til Danmarks Statistik, som er databehandler for Social- og Indenrigsministeriet. Ankestyrelsen indsamlede data fra 01.04.2014 til 31.06.2016. Underretninger indberettet fra 01.01.2016 og frem er fortrinsvist overført fra kommunernes fagsystemer til Danmarks Statistik via en webbaseret database. Kommunerne har desuden mulighed for at tilgå indberettede data via [virk.dk](#) fra statistikens [oplysningsside](#).

3.2 Indsamlingshyppighed

Kommunerne kan indberette dagligt, men enkelte kommuner indberetter for længere perioder ad gangen.

3.3 Indsamlingsmetode

Kommunerne kan indberette via Danmarks Statistiks [indberetningshjemmeside](#) eller direkte via kommunernes sagsbehandlingssystemer overført via system-til-system-indberetning. Alle indberetninger samles dagligt på en webdatabase, hvor kommunerne har adgang til egne data. Her kan de rette i og slette indberettede underretninger. Enkelte kommuner indberetter ved indsendelse af datasæt til FTP-server med underretninger for hele indsamlingsperioden og enkelte kommuner har indberettet gennem en parser for at afhjælpe problemer i system-til-systemindberetningen.

3.4 Datavalidering

Data valideres årligt. Ved valideringsprocessens start udsender Danmarks Statistik cpr-liste og summariske opgørelser til kommunerne. Kommuner forholder sig til det udsendte og godkender eller afviser udsendte som et retvisende udtryk for kommunens underretninger. Ved afvisning går Danmarks Statistik og kommunen i dialog om og arbejder med uoverensstemmelserne til kommunen kan godkende data. Når en kommune ikke kan godkende data inden udgivelse, indledes efter udgivelse et samarbejde om få skabt overensstemmelse i data inden næste udgivelse. Som hovedregel indgår ikke-godkendt data i udgivelser, men med en note om, hvilke kommuner, der ikke har godkendt data.

3.5 Databehandling

Data fra de forskellige indberetningsløsninger integreres. Hver enkelt indberetning skal leve op til kravene i den gældende Bekendtgørelse om dataindberetninger på socialområdet. Ensretningen efter kravene i bekendtgørelsen muliggør enkel integration af data.

I 2017 gennemgik statistikken en sanering ved at reducere underretter- og årsagskategorierne fra hhv. 16 til 11 og 29 til 16. Under databehandlingen konverteredes de tidligere kategorier for underretter-kategorier og underretningsårsager til de nye kategorier, som er gældende efter saneringen. To helt nye underretningsårsager blev desuden oprettet. Se mere i oversigterne til konvertering fra gamle til nye [underretningsårsager](#) og [underretter-kategorier](#).

3.6 Korrektion

Korrektion anvendes ikke.

4 Relevans

Statistikken er relevant for forskere, journalister, sociale myndigheder (herunder ministerier og kommunerne selv) og andre, som interesserer sig for udsatte børn og unge.

4.1 Brugerbehov

Statistikken anvendes fortrinsvist af forskere, journalister og sociale myndigheder (herunder ministerier og kommunerne selv). Kommunernes opfølgning af underretninger har stor interesse.

4.2 Brugertilfredshed

Intet at bemærke.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant, da statistikken ikke er EU-reguleret.

5 Præcision og pålidelighed

Statistikens usikkerhed er lav. Bortfald og målefejl medfører typisk kun lidt bias ved udgivelse.

Statistikens pålidelighed er høj.

Statistikbankens tal genudgives to år tilbage i tiden. Genudgivelsen består hovedsageligt af mindre rettelser af bortfald og målefejl og forandrer ikke det samlede billede.

5.1 Samlet præcision

Den totale usikkerhed er lav. Ved udgivelse findes typisk mindre bortfalds- og målefejl for enkelte kommuners indberetninger, men disse rettes oftest ved efterfølgende genudgivelser og opfølgning på validering. Gengangere var et problem før 2017, men indskærpet registreringspraksis forventes at have løst problemet. Det store antal underretningsårsagskategorier medfører risiko for underestimering af underretningsårsagerne og forskelle i lokal registreringspraksis.

Godkendelsesstatus: For 2020 og 2019 har alle 98 kommuner godkendt underretningsopgørelserne. For 2018 har 94 kommuner godkendt. Aalborg, Gribskov, Horsens og Sønderborg kommune har ikke godkendt. For både Gribskov og Sønderborg er antallet af underretninger underestimeret. For 2017 har 97 kommuner godkendt. Aalborg har af IT-tekniske årsager ikke kunne godkende.

Bemærkninger 2020: Antallet af underretninger i Næstved for 2020 er underestimeret med 137 underretninger.

Bemærkninger 2019: I 2019 er det konstateret, at i hvert fald én kommune alene har registreret én underretningsårsag pr. underretning - også når flere underretningsårsager har været relevante. Formuleringen om angivelse af årsager i databekendtgørelsen er tydeliggjort og korrekt registreringspraksis kommunikeret til kommunerne. Derfor forventes det, at denne årsag til underestimering af underretningsårsager formindskes fremadrettet.

I 2019 er Danmarks Statistik blevet opmærksom på, at i hvert fald en kommune (Randers kommune) registrerer underretninger i 2 forskellige afdelinger og kun har indberettet underretninger fra en af disse i hele indsamlingsperioden. Antallet af underretninger for Randers kommune er derfor underestimeret som følger: 2016: 41, 2017: 19, 2018: 32, 2019: 39, 2020: 78.

I 2019 er Danmarks Statistik desuden blevet opmærksom på, at underretninger fra Læsø kommune i perioden 2016-2018 er opgjort som underretninger fra Frederikshavn. Der er tale om få underretninger, og fejlen vil blive rettet fremadrettet.

Bemærkninger 2018: For 2018 har Gribskov, Horsens og Sønderborg kommune har ikke godkendt indberetninger for 2018. For både Gribskov og Sønderborg er tallene underestimeret. For Horsens kan tallene være over- eller underestimeret.

Bemærkninger 2017: Antallet af underretninger i Ikast-Brande Kommune for 2017 er overestimeret.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Stikprøveusikkerheden er nul, da der er tale om en totaltælling.

5.3 Anden usikkerhed

Alle 98 kommuners indberetninger indgår i populationen, men underretninger indberettet til Ankestyrelsen indgår ikke.

Før 2017 har mellemkommunale underretninger medført nogle gengangere.

Det relativt store antal underretninger giver en risiko for manglende indberetninger, men med den mere intensive validering vurderes usikkerheden til at være lille.

Det store antal underretningsårsagskategorier kan give anledning til både underestimering af antallet af årsager og lokal variation i fortolkning, og dermed svækket sammenlignelighed.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Den årlige udgivelse af underretningsstatistikken senest 9 måneder efter referenceperiodens afslutning sikrer brugerne aktuel og relevant viden om de kommunale underretninger og dermed en indikation af omfanget og karakteren af problemer med børn og unge med behov for støtte. Opdelingen i statistikbankstabellerne UND1 (hvor mange underretninger?), UND2 (hvor mange børn?) og UND3 (hvor mange årsager?) giver brugerne mulighed for at besvare relevante spørgsmål om udsatte børn og unge. Udgivelsen af en Nyt-artikel om underretninger, statistikbanktabellerne UND1, UND2 og UND3 og denne dokumentation gør statistikken tilgængelig for brugerne. Registeret giver forskere og ministeriet mulighed for at undersøge mere komplicerede spørgsmål, både om underretningerne og om sammenhænge mellem underretninger og andre forhold.

Underretningsstatistikken er nøjagtig og pålidelig i og med, at der er tale om en totaltælling samtidigt med, at den samlede usikkerhed vurderes som lav. Kvaliteten sikres bl.a. gennem den årlige valideringsproces med kommunerne, men giver også anledning til mindre udsving, når der ved genudgivelse af tidligere års ikke-godkendte data er blevet rettet op på problemer med datakvaliteten. Samlet set er der dog tale om små udsving, hvorfor statistikken er nøjagtig pålidelig. Det gælder særligt for kommuner, der ikke lykkedes med indberetning til udgivelse, som får indberettet korrekt til efterfølgende udgivelse.

Den gradvise forbedring af datakvaliteten medfører, at sammenligninger mellem de tidligste og de seneste år er mindre retvisende end sammenligning mellem to på hinanden følgende år, men overordnet set er statistikken sammenlignelig over tid, når der tages højde for saneringen i 2017. Læs mere om saneringen i afsnit 3.5. Desuden kan statistikken sammenlignes med tilsvarende statistikker i andre lande samt beslægtede statistikker i Danmarks Statistik omhandlende udsatte børn og unge. Se mere om sammenlignelighed i kapitel 7.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Ved hver udgivelse udgives statistikbankens tal tre år tilbage i tiden. De nye tal bliver publiceret samtidig med, at de to forrige år tals genudgives med rettelser indberettet siden sidste udgivelse. Eksempelvis udgives i kalenderåret 2021 data for tællingsåret 2020 og revideret data for 2018 og 2019. Genudgivelsen består hovedsageligt af mindre rettelser af bortfald og målefejl og forandrer ikke det samlede billede. Data betragtes som udgangspunkt som endeligt 3 år efter udgivelse.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udgives senest 9 måneder efter referenceperiodens afslutning.

Underretningsstatistikken for 2020 var planlagt til udgivelse 22. juni 2021, men blev forsinket og først udgivet 16. august 2021.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikens endelige tal udgives senest 9 måneder efter referenceperiodens afslutning. Der udgives ikke foreløbige tal.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken for 2020 er forsinket. Statistikken var planlagt til udgivelse 22. juni 2021 jf. udgivelseskalenderen, men blev udgivet 16. august 2021. Dette skyldtes betydelige udfordringer med dataleverancer fra nogle kommuner og systemleverandører.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er udarbejdet siden 2015 og er sammenlignelig i hele perioden, når der tages højde for saneringen i 2017, som bestod i reduktion af antal underretter- og årsagskategorier, og en stigende datakvalitet, særligt fra 2016 til 2017.

I modsætning til Danmarks Statistiks andre statistikker vedrørende udsatte børn og unge (anbringelser og forebyggende foranstaltninger) er underretningsstatistikken en opgørelse over hele året og ikke en statusopgørelse.

Statistikken er sammenlignelig med tilsvarende statistikker for Sverige, Norge og i nogen grad Finland.

7.1 International sammenlignelighed

Statistikken kan sammenlignes med tilsvarende statistikker for [Sverige](#) (Anmälningar till socialtjänsten om barn och unga), [Norge](#) (Bekymringsmeldinger til barnevernet) og i nogen grad [Finland](#) (lastensuojeluilmoituksen).

7.2 Sammenlignelighed over tid

Data er offentliggjort for perioden fra og med 1. januar 2015 til og med 31. december 2020, først af Ankestyrelsen og fra 2016 af Danmarks Statistik. Data er sammenlignelig for hele perioden, når der tages højde for saneringen i 2017, som bestod i reduktion af antal underretter- og årsagskategorier (se afsnittet Databehandling), og en stigende datakvalitet, særligt fra 2016 til 2017. Datakvaliteten er steget som følge af intensiveret validering.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Statistikken omhandler underretninger i løbet af året. De øvrige to statistikker om udsatte børn og unge, nemlig anbringelsesstatistikken og statistikken om forebyggende foranstaltninger, er begge statusopgørelser pr. 31. december.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#). I Statistikbanken offentliggøres tal for underretninger som tabellerne [UND1](#), [UND2](#) og [UND3](#). Se også [emnesiden for udsatte børn og unge](#). Det er muligt at købe skræddersyede løsninger om underretninger hos DST Consulting eller få adgang til mikrodata gennem Danmarks Statistiks forskerordning.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#).

8.5 Publikationer

Ikke relevant for denne statistik.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnerne i følgende tabeller:

- [UND1](#): Underretninger vedr. børn efter administrationskommune, underrettere, alder, køn og tid
- [UND2](#): Børn der er modtaget underretninger om efter administrationskommune, underretninger, alder, køn og tid
- [UND3](#): Årsager til underretninger vedr. børn efter administrationskommune, årsag, underrettere, alder, køn og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til statistikkens mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Data kan tilgås gennem Danmarks Statistiks Ministerieordning eller via Forskerordningen.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres så aggregeret, at det ikke er nødvendigt at foretage diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodebeskrivelser for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Social og Sundhed. Den statistikansvarlige er Rebecca Beatrix Clarke, tlf. 39 17 39 74 , e-mail: rbc@dst.dk.

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Social og Sundhed, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Rebecca Beatrix Clarke

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

underret@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 39 74

9.8 Faxnummer

N/A